

Fredrik Reinfeldt: Inledningstal vid moderata partistämman 2007

Talare

Fredrik Reinfeldt
Statsminister

Datum

25 oktober 2007

Plats

Gävle

För två år sedan samlades vi för stämman i Örebro. Då hälsade jag stämmodelegater välkomna till nya moderaterna. Två års hårt utvecklingsarbete har involverat hundratals moderater, för att lägga grund för nya svar för det Sverige vi nu lever i. En genomförbar politik var klar. Moderaterna var redo att möta väljarna. Ett arbete för att fördjupa en allians, att förbereda vårt regeringsalternativ följde. I september 2006 fick vi svaret. Moderaternas största valframgång sedan 1928 var ett faktum. Den största enskilda framgång något parti har vunnit i den politiska historien i Sverige var ett faktum. Vi hittade den formel som gjorde att de som alltid har röstat på moderaterna blev kvar, att de som vi lånat ut ett tag hittade sina vägar tillbaka och att de som aldrig ens tänkt tanken faktiskt också kunde förenas i att stödja de nya moderaterna. Vi stannade dessutom en bit före det som egentligen var vår potential. Det fanns ännu mer att hämta för den som faktiskt lyssnade in vad väljarna sade 2006.

Ett stort tack för det mod som ni visade att våga förändra och förnya er. För det krävs mod och uthållighet för att förändra ett politiskt parti. Jag är stolt över att jag fick uppdrag att tillsammans med partiet genomföra denna förnyelse.

2006 var historiskt. Hjärnspökena är skingrade, demonerna är utjagade, blyvikterna i skorna har vi tagit ur. Vi moderater hade tidigare fått höra att vi har varit bättre på träning än på match. Så är det inte längre. Vi vann när det var match. Vi var som bäst när det gällde. (Möjligen är vi inte längre lika bra på träning.) Det har aldrig varit lättare att förklara moderat politik än i valrörelsen 2006.

Man sade: ”Ni är för splittrade för att kunna ta ansvar för Sverige.” Så är det inte längre. I valet 2006 gjorde vi något historiskt. Efterkrigstidens känsla för vem som bar regeringskortet bytte sida. Nu gäller att Sveriges bäst förberedda och Sveriges mest meriterade regering när det gäller att regera tillsammans är alliansen. Vi regerar tillsammans. Vi träffas inte någon gång varje halvår, för att slita våra tvister. Splittring, det är nu något som vi ser till vänster.

”Men ni kan ju inte vinna val annat än i svaga konjunkturen. När det är kris och elände, det är ju bara då ni får makten.” Så är det inte längre. Väl förberedda för uppgiften och med förmåga att ställa rätt frågor och förbereda politiken kan man vinna val i varje form av konjunktur. Nu får vi möjlighet att regera Sverige med bättre förutsättningar än svensk borgerlighet har haft förut.

”Nya moderaterna är säkert jätteroligt i områden där ni vanligtvis inte är starka, men ni kommer aldrig att vinna gamla väljare till stöd för det nya. Ni kommer att smälta ner i starka områden.” Det stämmer inte. I valet 2006 gjorde vi framgångar över hela landet. Men de största framgångarna kom där vi traditionellt är som starkast. Vi nådde våra bästa valresultat någonsin i starka områden.

”Men motståndarna har ju helt överlägsna resurser. Man kan ju inte vinna mot en motståndare som har så mycket pengar och så mycket folk.” Det stämmer inte. Den som tror på sina idéer och kommer väl förberedd till mötet med väljarna kan även vinna över en numerärt överlägsen motståndare. Men visst fanns det grund för att vara orolig när det gällde resurserna. Detta var ett parti som, när partistyrelsen tillträdde 2003, hade ett negativt eget kapital på 11 miljoner. Vi hade svårt att överhuvudtaget få ihop en budget. Vi vände oss till våra sympatisörer, till våra medlemmar och våra bidragsgivare, och bad dem att markera sitt stöd för nya moderaterna. Sedan dess, i över 60 000 individuella bidrag, har de givit oss 55 miljoner till stöd för att kunna vinna val. Det som

skattebetalarna betalar kommer väldigt ofta med styrning och instruktioner till personal och till kanslier. Utan de resurser vi fick av enskilda bidragsgivare hade vi inte haft möjlighet att formulera vår fördjupning och vår utveckling av vår politik. Vi hade inte haft den kraft vi hade i valrörelsen. De gav för att de trodde på nya moderaterna, för att de trodde att vi var på rätt väg. Det har betytt väldigt mycket för våra framgångar.

”Men ni tappar ju alltid i valrörelsens slutskede.” Det stämmer inte. Moderaterna var i en sådan framgångsvåg att vi förmodligen hade nått ett ännu bättre resultat om valrörelsen hade fått fortsätta. Minns ni valstugorna? Minns ni hur det lät runt om i detta parti? Hörde ni valarbetarna?

Det har aldrig varit lättare att förklara moderat politik än i denna valrörelse. Varför? Jo, därför att den går ihop. Ett parti som förbereder sig, för att vinna val från en genomarbetad politik som går att förklara, känner självförtroende inte bara på stämmor och några år från valet, utan i elfte timmen av en valrörelse när det provas när den som står framför inte är någon som har trott på partiet i 30-40 år utan är någon som är tveksam som vill ha svar på den sista frågan. Väljarna mötte ett parti som kunde ge svar på deras frågor.

”Man kan ju inte vinna val, om man inte bygger på att attackera motståndarna. Det viktigaste är att visa svenska folket vilka vi inte tycker om. Hur ska vi annars kunna vinna?” Det stämmer inte. Vi valde att vända oss till svenska folket utifrån de problem som människor upplevde i vardagen, med argument som vi trodde på utifrån en positiv agenda. Ett sätt att beskriva vad vi ville åstadkomma, efter att ha lyssnat, efter att ha utvecklat vår politik. Det väckte människors respekt. Vi definierar oss inte efter ett annat politiskt parti utan utifrån den vardag som människor lever i och de samhällsproblem som är relevanta just nu.

Vi bestämmer hur väl förberedda vi ska vara. Vi bestämmer hur stort inflytande vi ska vinna. Det här partiet bestämmer sin framtid. Frågan är hur stora orkar vi

bli? Nu kommer jobben! Här vill jag stanna upp litet. För en och annan skulle säga: ”Men vänta nu. Nu kommer jobben. Det har vi ju hört förut.” Det är väldigt ofta så att man hävdar, att nu kommer jobben. Jag vill säga några saker här om Mona Sahlin. Hon uttrycker ofta känslor – och det är bra. Mer sällan uttrycker hon svar på frågor som jag har ställt till henne: Vad hon vill göra med Sverige, hur hon ska genomföra det hon har tänkt sig och med vem som hon ska genomföra det. Väldigt sällan uttrycker hon konkreta besked eller uttrycker en avgränsad siffra. Därför blir det mer intressant när Mona Sahlin använder en siffra. Det har hon nu gjort några gånger. Hon har i debatter och i olika sammanhang sagt att jobben kom. Under socialdemokraternas sista halvår vid makten 2006 kom 93 000 nya jobb. Låt oss stanna en liten stund och granska de där 93 000 nya jobben. Det första lilla felet blir att det handlar inte om ett halvår 2006 utan man får mäta från augusti 2005 till augusti 2006. Då går det att hitta 93 000 i – som det heter – ökad sysselsättning. 72 000 av dem var tillfälliga jobb. Redan det väcker ju frågan: Tar socialdemokraterna åt sig äran av tillfälliga jobb kopplade till konjunkturen och menar att det var deras förtjänst? De gör sig stora över sådant som de inte själva har åstadkommit. Men det blir litet värre om man borrar i de 93 000 och går ner bit för bit. 13 000 handlar om plusjobb. Plusjobb var jobb som egentligen inte var riktiga jobb. De ingick inte i den reguljära arbetsmarknaden och var sådant som egentligen inte behöver utföras, men som man ändå kan göra vid sidan av dem som egentligen jobbar. 14 000 var friårslediga. Nya ”jobb” som handlade om att man inte jobbade. 1 100 handlade om utbildningsvikariat.

Jag inser att vi har två olika språkområden i Sverige. Ett där de flesta av oss rör sig, där ett jobb är ett jobb; där man arbetar och får lön. I det andra språkområdet är jobb litet vad som helst, att man får lön för att man gör litet vad man vill. Man kan jobba med fjärrkontrollen framför TV:n och räkna det som ett jobb. Då undrar jag varför de visar upp någon arbetslöshet överhuvudtaget. Det är i vårt språkområde som jag tror att folk befinner sig. Jobb ska vara jobb. Arbete ska ge avtalsenlig lön. Det är de jobben som kommer nu över hela landet: Högkvalificerade jobb. Jobb i en växande tjänstesektor. Jobb till människor som länge har stått utanför. Jobb som ger fast anställning. Det är inte bara vår förtjänst. Det är god konjunktur. Men vi för konsekvent en politik för att företag ska vilja växa, för att sänka kostnaderna för att kunna anställa, att öka drivkrafterna för den som vill jobba, som vill gå upp i arbetstid

eller som vill gå från utanförskap till arbete. Vi riktar in oss till grupper som har stått en stund eller ibland länge utanför arbetsmarknaden genom att vi inser att det kräver matchning och särskilt stöd. Vi för en konsekvent arbetslinje som är ett verkligt skifte i tänkande och upplägg jämfört med vad socialdemokraterna stått för.

Det är något verkligt nytt som nu händer i Sverige. Nu möts folk av attityden att det ska löna sig att arbeta, att varje arbetad timme behövs och är viktig för den enskilde, för möjligheten att stå på egna ben, för hela samhället, för ekonomin att kunna växa, för att understödja växande pensioner, resurser till välfärd, möjlighet att kunna sänka skatter. Svaren ligger i: Vem för bäst politik för jobben? Vi har givit svaret!

Vi har gått från åren, tio långa år med Sahlin och Persson, som gav oss 140 nya förtidspensionärer varje dag. Nu ser vi ett nytt jobb var femte minut. Det är nya tider i Sverige.

Vi ska ta ansvar för Sveriges ekonomi. Det behövs i tider som dessa. God konjunktur gör att många tycker, att nu finns tillfälle att ha råd med allt. Då prövas vem som förstår att bära ansvar. Vi har, via den budget vi nu har förhandlat fram, markerat att alliansen kan ta ansvar även i den svåraste av prövningar för en regering, när känslan är att det finns resurser för allt, men om man använder de resurserna riskerar man att få överhettning, framtida inflation och arbetslöshet. Vi tog ansvar. Vi såg till att det går ihop.

Alla vi som har gått på kurs med Moderaterna har lärt oss, att i det här landet har vi ett skattetryck på 50 och sedan någonting. Nu får vi lära om. I det här landet har vi nu ett skattetryck på 40 och någonting. Det enda som sjunker snabbare än skattetrycket är statsskulden. Ändå har vi historiska överskott i de offentliga finanserna. Så tar man ansvar.

Nu säger vi att det är välfärdens tur. Välfärd före värnskatt.

Det är så tydligt när man reser i den svenska välfärden, vad som skiljer alla högtidstalen från den verklighet där så många befinner sig: personal, äldre, barn, patienter. Under året har jag besökt 18 verksamheter alla i offentlig regi. Jag har pratat länge med personal i dessa välfärdsverksamheter. Jag tror att vi är ganska överens om hur det ser ut. Det är bra på många sätt. Många är stolta över att få jobba med människor och tycker att vi har kommit en bra bit på väg i Sverige. Men många kommer också till brister i kvaliteten, att vi inte hinner se de gamla i äldreården, att vi inte tillräckligt bra följer upp varje enskild elev i den svenska skolan, att resultaten inte är tillräckligt bra, att tillgängligheten brister i den svenska sjukvården. Känslan av att ha yrken med låg status, som alltid återkommer. I 99 fall av 100 talar vi om kvinnor som befolkar dessa arbetsplatser.

Hur det kommer sig att det som väljarna ser som det viktigaste, vid sidan av sysselsättningen och ekonomin, nämligen bra kvalitet i äldreomsorg, tillgänglighet i sjukvård, bra resultat i skolan, av dem som utför det beskrivas som lågstatusjobb?

Svaret är att de har dåliga arbetsgivare. De får inte tillräckligt mycket göra det bra jobb som de vill göra. De talar om kollektiv skuldbeläggning på varandra. Den som inte en dag är på jobbet lägger över bördan på de andra. Man vågar knappt vara borta.

Det är dålig schemaläggning. Ofta krav på dem med tjugo-trettio års erfarenhet på att jobba helg, som kanske var en sak när man var ung, men som sedan inte går att förena med familjelivet. Dåliga OB-ersättningar som ofta beskrivs som ett skämt. En syn på jobbet som en uppoffring, som en del av en stressig tillvaro.

Det är svaret på varför de beskriver det som jobb med låg status.

Där mungiporna är mer uppåt, där man känner att man har kommit längre, så finns alltid samma närvaro av samma förändring. Personalen har i högre utsträckning fått tänka nytt. De har fått bestämma själva. Chefen är en person som de vet vem det är. Där känner man att man är på rätt väg.

Där det inte känns lika bra, där får man bestämma mindre. Där är det toppstyrt. Där är chefen någon som finns, men på kommunhuset: ”Aldrig här! Aldrig med möjlighet att vi känner att vi kan påverka.”

Här ligger framtiden för mycket av det som väljarna tycker är viktigt, öppen för vilket parti som ser och har förmåga att formulera en relevant politik. Ingen är utestängd, men ingen är heller garanterad att ge rätt svar. Det är väldigt mycket av det som vi tror på som är svaret. Möjlighet att själv få påverka. Möjlighet att få mäta resultat att följa upp vad som är kvalitet. Att se varje enskild äldre människa i äldreomsorgen, för att ställa frågan: ”Gör vi en bra insats just för Dig? Vet vi vilket liv du har levt? Bemöter vi dig på ett värdigt sätt?”

Det är vår förmåga att se varje elev, både den som alltid räcker upp handen och alltid har svaren på allting, men också den som tyst sitter längre bak som verkar ha litet svårare att följa med. En skola som ser varje individ och som ställer frågan: ”Hur kan vi vara till stöd för dig, så att du hittar dina svar och finner din väg i livet?” Mina vänner detta är moderat kärnbudskap: Att se människan! Att människan står över systemlösningar som påförs ovanifrån. Detta är vår tids frågor som ska lösas av vår tids parti, de nya moderaterna. Det ligger inom räckhåll att bli det parti som ger svaren på hur jobben växer till, att bli det parti som mer än andra bär ansvar för ekonomin och vår långsiktiga utveckling, att bli det parti som ger svaren för hur kvalitet och resultat ska utvecklas i den svenska välfärden. Det parti som äger den arenan kommer i grunden att vara det

som bestämmer Sveriges utveckling. Jag vill att vi ska utvecklas till att bli det partiet.

Nu riktas förväntansfulla blickar mot Gävle. Det är många som är nyfikna på detta parti. Jag vet hur det låter på ett och annat möte. Det är ett partis ständiga dilemma att vi odlar en inre självbild, att från oss flyr snart den siste kärnväljaren. Det tror alla partier. Det har vi alltid trott. I precis den stund som en och annan kärnväljare lämnar, är det oftast det som väcker nyfikenhet, som når ut till breda grupper. Det var det vägvalet som vi gjorde. Man kan göra ett annat vägval. Man kan samla den innersta kretsen, sluta cirkeln och hålla om varandra och stärka varandra i ömsesidig betygelse hur rätt man har. Man kan kalla det Ohlydoktrinen. Alla trivs i den inre cirkeln. Få noterar att cirkeln blir mindre och mindre. Ingen utanför förstår någonting. Det är inte vårt vägval. Låt andra göra det valet. Vi ska svara upp mot de nyfikna frågor som ställs. Är detta parti det regeringsbärande parti som förmår att bära helhetsansvaret? Det är det som är kärnuppgiften i politiken. Det är det som är politik. Det är att inse att allt inte kommer samtidigt till alla. Om det var då det fungerade då skulle det inte vara någon konst att ägna sig åt den här verksamheten. Det svåra är att det inte är så det fungerar. Något måste komma först. Något måste få vänta. Det är ett krav som ställs på alla partier, men jag vill inskräpa att det ställs ännu tyngre på moderaterna. För vi har inte givit oss in i politiken med idén att slåss mot alla andra om att höja alla utgifter överallt. (Det är annars en rätt vanlig åkomma i politiken.) Vår idé är ju att säga att politikens omfång ska minska och att skatterna mår Sverige bra av om de går ned. Då blir det än viktigare att förmå att ta ansvar.

Fortsätter moderaternas förnyelse? frågar människor, den förnyelse som fick sådant stöd 2006, men som om ingenting ytterligare händer blir en intressant bild och beskrivning i barnens samhällskunskapsböcker men ingen annanstans. För så fungerar moderna val: ”Kom inte till oss och be oss att tacka för det ni gjorde förut. Berätta vad ni har gjort för att utveckla er och ge svar på det som är problem nu och som handlar om framtiden. Fortsätter ni med det, förtjänar ni mitt stöd.”

Fortsätter partiet att visa ledarskap i klimatfrågan? Frågan är på riktigt. Jorden värms upp. Det går snarare fortare än vi först trodde. Svaren måste ges här i Sverige. Vi måste använda styrmedel för att ställa om. Vi har tekniken och vi har kunnandet. Vi kan basera på marknadsekonomins grundvalar och principer. Men vi har också ett ansvar för att få andra att ta sitt ansvar. Det räcker inte med Sverige. Det räcker inte med Europa. Det räcker inte med dem som sade frivilligt, att vi vill ta på oss vårt ansvar för att minska utsläppen. Kyotoavtalets undertecknare står bara för 30 procent av växthusgasutsläppen på vår jord. Man löser inte klimatutmaningen med kretsen av dem som frivilligt vill gå längre. Nej, nu måste alla med. Alla måste erkänna att vi också har del av ansvar för att minska utsläpp och minska vår klimatpåverkan. Den som sätter goda exempel, den som är internationellt aktiv kan göra skillnad. Viktigast att börja hos de länder som betyder allra mest. Vi vet alla vilka det är. Vi ser snart ett läge där två av jordens nationer tillsammans närmar sig att stå för hälften av växthusgasutsläppen. Ingen kan lösa klimatutmaningen genom att ge frikort åt USA och Kina. Ingen kan acceptera att USA och Kina pekar på varandra som ursäkt för att de ingenting orkar göra. Då måste vi andra vara på plats.

Vi måste vara redo att möta ett kinesiskt ledarskap som känner av klimatförändringarna och miljöförsämringarna och som söker tekniken för att göra annorlunda, men som de måste göra oändligt mycket mer. Vi måste vara på plats, vi måste vara redo för en ny amerikansk administration, i ett val som säkert kommer att ha detta som en viktig fråga. Med en president som insvuren i januari 2009 kommer att vara en mycket viktig deltagare i de diskussioner som ska föras fram till under det svenska ordförandeskapet, där vi hoppas kunna få en ny internationell överenskommelse på plats. Fortsätter vi att föra vår konsekventa politik för jobben? Förstår vi vad det betyder för människor, som trodde att de skulle leva ett liv bortsorterade från arbetsmarknaden? De som är ut och år in, i dålig såväl god som konjunktur, fick höra att det går inte att ordna ett jobb. Som fick lära sig att deras möjlighet var en utbildning, en åtgärd, någonting annat men aldrig ett jobb. Nu får många av dem en plats. Kanske inte alltid lika mycket som man en gång orkade, kanske inte heltid. Men vi värdesätter varje timme. Vi väcker förhoppningar om ett annat liv, om andra möjligheter hos stora grupper som inte trodde att de skulle få vara med. Vågar vi

fortsätta den politiken? Vågar vi fortsätta att utvecklas?

Jag har fascinerats av en sak när det gäller valet 2006. Många sade till mig: ”Du ska veta en sak. Även om det inte går den här gången, så kan du säkert göra ett bra val 2010. Det går nämligen inte att vinna det här valet. Motståndaren är överlägsen i resurser, i erfarenhet och sätt att röra och uttrycka sig.” Det var så det lät. Sedan vann vi valet. Och märkligt nog, då gick det inte att förlora. Det var märkligt! Då visade det sig, att motståndaren var ju stört slut, helt omöjlig att förstå, illa förberedd, helt enkelt slagen på förhand. Det var en promenadseger. Jag har lärt mig att ingenting av det stämmer. Sanningen är att det var en utomordentligt svår uppgift att vinna valet 2006. Den krävde det bästa i form av insatser och förberedelser, både av oss själva och de andra i vår allians, som vi någonsin genomfört. Vi vann med en liten marginal. 119 000 rösters övervikt för de fyra allianspartierna över de tre partierna till vänster. Det glömmet jag aldrig. Det var precis så jämnt.

Den uppgiften var svår. Nu ligger en kanske ännu svårare uppgift framför oss. Nu gäller att genomföra vår politik, att fortsätta vår förnyelse samt att utveckla alliansen till att bli det bästa regeringsalternativet 2010. Hur den resan kommer att se ut, det ligger huvudsakligen i era händer att avgöra. Här ligger nu många av besluten, vart moderaterna ska gå och hur det i sin tur ska påverka alliansen.

Det har varit fantastiskt att få vara med på resan fram till hit. Nu frågar väljarna: Fortsätter förnyelsen? Orkar vi fortsätta utvecklas? Jag hoppas det. Tack ska ni ha!

Taggar

2000-tal, 2007, Man, Moderaterna, Politiska tal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/fredrik-reinfeldt-inledningstal-vid-moderata-partistamman-2007>